

Kalastusalusten turvallisuus

TRAFICOM/565223/03.04.01.00/2019

Määräyksen tausta ja säädösperusta

Aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain (1686/2009; jäljempänä alusturvallisuuslaki) 21 §:n 3 momentin ja 23 §:n 1 momentin perusteella Liikenne- ja viestintävirasto

- antaa yhdenmukaistetun turvallisuusjärjestelmän luomisesta kalastusaluksille, joiden pituus on 24 metriä tai enemmän, annetun neuvoston direktiivin 97/70/EY (jäljempänä kalastusalusdirektiivi) ja muiden direktiivien täytäntöön panemiseksi tarkeimmat määräykset kalastusaluksen teknisestä turvallisuudesta ja

- antaa muille kuin kalastusalusdirektiivin soveltamisalaan kuuluville kalastusaluksille ja erikoisaluksille tarkempia teknisiä määräyksiä 5 §:ssä säädettyjen yleisten turvallisuusvaatimusten täyttämiseksi ja alusturvallisuuden kannalta riittävän tason varmistamiseksi. Määräykset voivat koskea mm. aluksen rakennetta ja varusteita, vakavuutta, koneistoja, sähköasennuksia ja paloturvallisuutta ja muita vastaavia teknisiä seikkoja.

Vuonna 2016 annettiin neuvoston direktiivi (EU) 2017/159 kalastusalan työtä koskevan Kansainvälisen työjärjestön vuoden 2007 yleissopimuksen täytäntöönpanosta 21 päivänä toukokuuta 2012 EU-maiden maatalouden osuustoimintajärjestöjen keskusjärjestön (COGECA), Euroopan kuljetustyöntekijöiden liiton (ETF) ja Euroopan unionin kalastusyritysten kansallisten järjestöjen liiton (Europêche) välillä tehdyn sopimuksen täytäntöönpanosta.

Kyseinen direktiivi on pantu täytäntöön muun muassa muuttamalla laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annettua lakia (395/2012) siten, että lain soveltamisalan ulkopuolelle rajatut alle 24 metrin pituiset kalastusalukset on otettu rajatusti lain soveltamisalan piiriin, ja antamalla valtioneuvoston asetus asuinympäristöstä ja ruokahuollosta kalastusaluksella (1257/2019). Lainmuutos tuli voimaan 10.12.2019 ja kyseinen asetus tuli voimaan 1.1.2020.

Koska asetuksessa käsitellään kalastusaluksen asuintiloja kokonaisvaltaisesti, nykyistä kalastusalusten turvallisuudesta annettua määräystä (TRAFI/19281/03.04.01.00/2012) on tarpeen muuttaa siten, että sen 6.1 kohdasta (Luokkaan I tai II kuuluvan kalastusaluksen asuintilat) poistetaan kalastusalusten asuintiloja koskevat vaatimukset.

Lisäksi on havaittu, että määräyksen 5.6 kohtaa (Paloturvallisuus) on tarpeen tämentää.

Määräyksessä muutetaan myös viittauksia Liikenteen turvallisuusvirastoon viittauksiksi Liikenne- ja viestintävirastoon.

Määräyksen valmistelu

Määräys on valmisteltu virkatyönä Liikenne- ja viestintävirastossa. Määräys oli lausuntokierroksella 8.6.2020 - 4.7.2020. Lausuntoja antoivat Kalatalouden keskusliitto, sosiaali- ja terveysministeriö sekä Väylävirasto. Annetut lausunnot on otettu mahdollisuuksien mukaan valmistelussa huomioon.

Sosiaali- ja terveysministeriö huomautti, että kalastusalukset, jotka eivät ole merikalastusaluksia ja ovat alle 24 metriä sekä merikalastusalukset, jotka tavallisesti viipyvät merellä alle 24 tuntia edellyttäen, että aluksella ei asuta myöskään sen ollessa satamassa jäävät asuintilojen osalta sosiaali- ja terveysministeriön sekä liikenne- ja viestintäviraston sääntelyn ulkopuolelle. Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että asuintilat eivät kuulu viraston vastuulle. Lisäksi kyseisiä sääntelyn ulkopuolelle jääviä kalastusaluksia ei viraston tiedon mukaan ole yhtään. Näin ollen virasto katsoo, että tässä yhteydessä ei ole tarpeen antaa näiden kalastusalusten asuintiloista viraston määräystä.

Arvio määräyksen vaikutuksista

Määräyksellä selkeytetään sääntelyä.

Määräyksellä ei arvioida olevan käytännössä vaikutuksia asiakkaisiin, koska asuintiloja koskevat vaatimukset on sisällytetty uuteen valtioneuvoston asetukseen, jossa käsitellään kalastusaluksen asuintiloja kokonaisvaltaisesti, ja koska määräyksen teknisiä vaatimuksia ei ole muutettu.

Yksityiskohtaiset perustelut

2 Määritelmät

Kohdassa selkeytetään määritelmien suhdetta alusturvallisuuslain 2 §:ssä säädettyihin määritelmiin. Kohdasta poistetaan ne määritelmät, jotka jo sisältyvät alusturvallisuuslain 2 §:ään ja joita sovelletaan siten myös tähän määräykseen. Määritelmien poistaminen vähentää tarvetta muuttaa määräystä silloin, kun alusturvallisuuslain 2 §:n määritelmiä muutetaan.

5.6 Paloturvallisuus

Kohdassa selkeytetään sitä, mitä sääntelyä kalastusalusten paloturvallisuuden osalta sovelletaan.

Luokkaan III kuuluvan uuden kalastusaluksen paloturvallisuuden on täytettävä kalastusalusdirektiivissä säädetty vaatimukset. Kyseisen aluksen on myös täytettävä Torremolinoksen pöytäkirjan vaatimukset siten kuin kalastusalusdirektiivissä säädetään.

Luokkaan III kuuluvan olemassa olevan kalastusaluksen ja luokkaan I tai II kuuluvan kalastusaluksen on täytettävä alusten paloturvallisuudesta annetussa määräyksessä asetetut vaatimukset.

6.1 Kalastusaluksen asuintilat

Kohta uudistetaan kokonaisuudessaan. Kohdan otsikko, joka oli ”Luokkaan I tai II kuuluvan kalastusaluksen asuintilat”, muutetaan muotoon ”Kalastusaluksen asuintilat”.

Kohdassa todetaan informatiivisesti, että suomalaisen kalastusaluksen asuintiloista säädetään asuinympäristöstä ja ruokahuollosta kalastusaluksella annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

Kohtaan tehty muutos johtuu edellä mainitun asetuksen antamisesta. Jatkossa kaikista kalastusaluksen asuintiloihin liittyvistä asioista säädetään laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetussa laissa ja kyseisessä sen nojalla annetussa asetuksessa.

6.2 Turvallisuus kannella

Aikaisemmasta 6.3 kohdasta tulee 6.2 kohta.

9 Voimaantulo

Kohdasta poistetaan tarpeettomana seuraava teksti:

”Tässä määräyksessä mainittuihin muihin Liikenteen turvallisuusviraston antamiin määräyksiin sisältyy olemassa olevia aluksia koskevia siirtymäkausia. Näiden siirtymäkausien aikana on ennen 1 päivää tammikuuta 2013 rakennettujen kalastusalus-ten täytettävä vähintään samat turvallisuusvaatimukset, jotka niiden on tullut täyttää ennen tämän määräyksen voimaantuloa.”

Määräyksen aikataulu

Määräys tulee voimaan 8.9.2021.

Määräyksestä viestiminen

Määräys julkaistaan Finlexissä ja Liikenne- ja viestintäviraston internetsivuilla ja se lähetetään myös sähköpostitse tiedoksi sidosryhmille.